

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, temető-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. Rábely Miklós könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetmény- nyiltér- és felzáruléások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Egésztelen lakások.

A nemzetek életében vannak olyan korszakok, melyek bizonyos eszmék nyomása alatt rohamos fejlődést mutatnak, aztán ismét aláhanyatlanak. Az idők folyamán e hullámzás alkotja a történetet. A jelen gyermeke saját koráról elfogultan ítélhet ugyan, de azért nem tartózkodunk kimondani, hogy nemzetünk az idők folyamán ép azon hullámán evez, melynek magasságát a multban még soha sem érte el. Jövők biztosítása, a munka iránti ösztön, a nemzetiség és állami élet biztosítására való törekvés még soha sem voltak annyira felszínen, mint korunkban. Nem látjuk a világot rózsaszínen, nem alkotjuk meg jövőnket esalóka ábrándképekben, talán nagyon is tudjuk, hogy a jövő sötét fátyola mögött viharos felegek rejlenek, melyeknek zivatarra megrongálhatja a jelen társadalmának összes vívmányait s épen ez aggodalom, e szomorú sejtés ösztönöz mindnyájunkat arra, hogy társadalmi életünk minden mozzanatában szilárd alapokat igyekezzünk teremteni.

Elszigetelt állásunk, jövőnk jól felfogott érdeke megkövetelik, hogy ne csak a vagyonsodás terén működjünk odaadó buzgalommal, hanem a magunk, gyermekeink és embertársaink egészsége is, mint a jövő legszilárdabb alapja, gondoskodásunk tárgyát képezze.

Örömmel tapasztaltuk, hogy e téren utóbbi időben mélyre ható intézkedések történtek. A kisdodovodák, gyermekmenedékhelyek felállítása többé még idő kérdését sem képezhetik s ez alapon remélhető, hogy az egészségügy vármegyénkben jövőre kedvezőbb statisztikai adatokat fog szolgáltatni, mint a multban.

De az egészségtelen lakások ügyében eddig még vajmi kevés történt. Nem városunkról van szó, mert hisz a közoktatásügyi miniszter, csak nem rég is, erről, mint országos bajról, panaszkodott s indítatva érezte magát az illető hivatalos körököt e tárgyban megkeresni. Az egészségtelen lakások dolgában Rimaszombat nem első, de nem is utolsó város; van olyan lakás, melynek szűk területén öt-hat számos tagból álló család húzódik meg. Az ily lakásoknak sem udvara, sem levegője nem tiszta s néhol valóságos nyavalyafészeket képeznek. — Igaz, hogy a szegény lakókat kiüzni hajlékukból nem lehet, de a morális eszközökkel talán lehetne oda hatni, hogy a zsufolt lakások jövőre megszűnjenek.

Hisz Rimaszombat külsőleg is óriási lépésekkel fejlődik. A ki a legutóbbi két-három hét alatt nem látta városunkat, el fog csudálkozni a megindult építkezéseken; a város összes építő mesterei, ácsai, kőművesei foglalkozásban vannak. Itt egy bérház, amott átalakítás, javítás van munkálatban, úgy, hogy a ki jó előre nem gondoskodott ily nemű munka-erőről, ma már alig kaphat. E rohamos fejlődés kedvező auspicium a város jövőjére. Az új építkezések az egészségügyi követelményeknek meg fognak felelni, s az egészségtelen lakások kevesbűlni fognak. — A nagy massa azonban ezentul is egészségtelen marad, mivel a legtöbb lakás baja — a régi lakásoknak — a talajvíz által okozott faldnedvességében rejlik.

De hogyan lehetne ezen segíteni? Szegény ember nem építheti házat alapjából újra, sem módja, sem ideje nincs rá, s így eshetőleg 8—10 tagból álló családját kénytelen rossz levegőjű lakásban tartani, gyermekeit ott nevelni fel, kikből aztán sem egészséges tanuló, sem jó katona nem lehet.

Részünkről azt tartjuk, hogy a mielőbb keresztül viendő esatornázás ügye e bajon, ha nem teljesen is, részben segítene. E fontos ok is siettetné a csatornák kiépítését.

A megyei muzeumról.

(Válasz V. urnak.)

II.

A gömörmegyei muzeumegyesület tehát szeptember 4-én megalakult. Az alapszabályokat a kiküldött bizottság megszerkesztvén, a közgyűlés pedig elfogadván, azokat a belügyminiszter 1883. jun. 30. kelettel helybenhagyta.

Ezek értelmében a muzeum-egyesület czélja: Gömörmegye gazdasági, ipari, természeti, művészeti és tan-

ügyi viszonyaira, történelmi múltjára vonatkozó tárgyaknak állandó muzeumban való egybegyűjtése, megőrzése és ismertetése a közművelődés érdekében. A muzeum e szerint gazdasági, ipar-művészeti, régészet-történelmi, természetrajzi- és tanügyi osztályokból áll. Utóbbi osztálya a korábban megalakított s a gömörmegyei általános tanító-egyesület tulajdonát tevő tanszermuzeum. Egyéb osztályok — valamint az alapítványi pénzek — Gömörmegye elidegeníthetlentulajdonát képezi (34. §).

Tagjai: tiszteletbeliek, kik az egyesület irányában kiváló érdemeket szereztek, alapítók, kik legalább 20 frtnyi alapítványt biztosítottak, rendesek egy forint tagsági fizetés mellett, és pártolók, kik legalább évi 50 krt befizetnek. Tisztviselői: az elnök (b. e. Szentagó Bertalan helye még nincs betöltve), két alelnök (Hanvay Zoltán, ki azonban rövid időn lemondott és Groó Vilmos), igazgató (Fábry János), titkár (dr. Löcherer Tamás) és pénztárnok (Dapsy József). Az igazgató választmány 50 tagu, kiknek egyötödét a megye törvényhatóságának közgyűlése választja. Rendes üléseit évenként tartja, míg a közgyűlések vándorjellegűek, s azon megyebeli városban tartandók, mely e czélból az egyesületet meghívja.

E néhány vonással vázolt szervezete a muzeum-egyesületnek tán eléggé világítja meg a célt, miért „gyujtottuk meg a gyertyát;“ hogy miért „rejtették azt a véka alá?“ kitérünk a következőkbe:

Tudva van, hogy állami életünk mennyire tette szükségessé hazaszerte a közművelődési egyesületnek megalakítását. Megyénkben is ez adott impulsust arra, hogy tömörüljünk.

Hogy a megyei muzeum tovább s fokozott erővel fejlődhesse, az egyesület czéljához képest működését kifejtve, a megkezeett uton kellett volna haladnia. Ugy, de a muzeum-egyesület mi más, mint közművelődési czélból alakult.

Parallel pályájukon versenyt futva, egyik a másiknak javára bizony nem válik, mert hiszen az ily mozgalmakban többnyire ugyanezen tényezők szerepelnek. Nemzeti szempontból pedig a közművelődési egyesület fontosabb czélt tűzött maga elé, kötelességünk volt tehát nyitva hagyni a sorompókat, hogy szabadon fejlődve, gyorsan izmosodjék meg s juthasson el a mindnyájunk által ohajtott eredményre. Im már három éve annak s

szerecséttelnek közé, oda az iskola közepére, mintegy mutogatva nekik egy egészséges izmos gyermeket. — Ugy is nagyon sok alkalmuk van fájdalmas összehasonlítások tételére. Mikor belétem, majd hogy sirva nem fakadtam. Vagy hatvanan lehetnek fiuk-leányok együttvéve. Szegény, elesigázott esontok, szegény összezúgorodott, összegörbült kezecek, lábacskák. Rögtön észrevettem egy pár kedves arezot, melyeknek rokonszenvet keltő tekintet volt; főképp egy kis leány pisze orru, hegyes állu arezát, a ki már egész öregeskének látszott, de mosolyában mennyei szelidség volt. Néhányan előről nézve csinosak s egész épeknek látszanak, de mikor megferdülnek, összeszorul az ember szíve. Epen ott volt az orvos, ki megvizsgálta őket. Lefektette egyenesen az asztalra, fölemelte ruháskáikat, hogy megtapogassa felfűtt hasukat, dagadt izleteiket.

S gondold el, hogy most vannak betegségeik legjobb időszakában, mert most jóformán semmit sem szenvednek, de ki bírja elképzelni, testök legelső eltorzulása alatt, mikor szegénykéiket órák hosszan át magukra hagyták a szoba vagy az udvar egy zugában rossz táplálékkal, a mikor talán gúnyolták is őket és hónapokon át kínozták haszontalan követelésekkel és orthopaedikus szerzeszámokkal.

Most, hála a rájuk fordított gondnak, a jó tápláléknak, a gymnasztiának, sokan már jobban vannak. A tanító tornáztatott velök. Keserves volt látni, amint parancs szóra kinyújtották a padok alól formátlan, fadarabok közé szoritott tagjaikat, bekötözgetett lábaikat. Némelyek nem bírtak felemelkedni és ott maradtak ülve, fejüket karjokra hajtva, kezökkel mankójukat fogdosva. Mások, a mikor előre taszították karjaikat, érezték, hogy kifogy a lehelletök és sápadtan estek vissza, de mosolyogtak, hogy álcázzák szenvedésüket. Ah Henrik, ti meg nem becsülték az egészséget, ti olyan kicsi dolognak tartjátok azt, hogy jól érzitek magatokat! Nekem eszembe jutottak azok az erős, virgoney fiuk, a kiket anyjuk büszkén hord körül, kevélyen szépségükre és kedvem lett volna azt a sok szegény gyermeket kétségbeesett fájdalommal szívemhez szoritani, s ha egyedül állának a földön, azt mondtam volna nekik: nem mozdulok többé

T Á R C Z A.

Vigasztalásul.

(Ajánlva Idának.)

Szenvedő galambja szerelmes szívemnek,
Repülj karjaimba és ottan pihenj meg!
En majd megkérdezlek s te mindent kivallasz,
Hogy mért van ajkadon örökös kín panasz.,
Hogy miért vágyozs oda, ahol nem fáj semmi,
Szomorú fűz alá esendben meg pihenni!!

Reszkető két karom ha ölelve tarthat,
Szomjas ajkam ha egy forró esőket adhat,
Ha égő szívemre hajtod tejeeskédet,
Szemesillagod meg ha sugarával éget,
Ha simogathatom haj fűz-id lágyan:
El van érve az én boldogító vágyam!

Mégis — tudja Isten — most ugy tetszik nekem,
Mintha elborulna fényes, derült egem!
Hiszen szenvedésben kíban vagy im gazdag,
Legszebb virága te, tizenhét tavasznak!
Mintha zengő ajkad búss, bánatos dala,
Reményidnek lenne utolsó sohaja!

Pedig te boldog vagy! De még nem tudhatod,
Mit fog reá hozni mosolygó, szép napod.
Mindenütt szerető szivek vesznek körül,
Ajkad mosolyának a rózsza is örül.
Szemed világába a ki belé tekint
Elvakul — és mégis örömmel néz megint.

Pedig te boldog vagy! De magad sem hiszed,
Hogy annál, kit szeretsz, cserébe a szived.
Vagy tán vérző kebled azért fáj annyira,
Hogy most az enyemtől el kell szakadnia?
Oh azért ne fájjon szenvedő kebled —
Jó ez az én szívem, távolba sem feled!

Nem sokára eljő az a szép nap — hidd el.
Mikor nem busitasz többé könnyeiddel.
Mikor nem lesz néma s iszonyun nem hallgat,
Az a vigan esengő esőkre termett ajkad.
Mikor kérő, áldó ima közt templomba —
Ajjunk a szent hitet oly édesen mondja!

De te fűrtös fejed rázod kétkedőleg
Mintha utoljára válnék el tetőled!
Szeretnél meghalni! Mért nem jut eszedbe,
Hogy hozzád van kötve életem vig kedve!
Hogy ha szemeidre mély álom borulna. —
Megszakadna az én vérző szívem húrja!

Majd csak akkor kívánd nyugtató halálot,
Ha legszentebb vágyad itt föl nem találod.
Ha az én szívem is hűlten lepke módra,
Még nem is felelné hivogató szódra!
Oh akkor menj oda, — ahol nem fáj semmi,
Szomorú fűz alá, esendben megpihenni.
S z u h a y B e n e d e k.

Május.**A rakitikus gyermekek *)**

(Mutatvány Edmondo de Amicis „A szív“ című ifjusági könyvéből. Fordította Radó Antal.)

Május 2-án.

Ma nem mentem iskolába, mert nem éreztem magam jól. Anyám magával vitt a rakitikus gyermekek kórházába, hova a kapus kis lányát akarta beajánlani: de engem nem eresztett be.

— Te nem érted Henrik, hogy miért nem eresztettek be: hogy ne állítsalak téged a betegek közé, a

*) Rakitis angol kór, a gyermekekkel előforduló esontaj, melynél a növekedő esont nem meszesedik el, tehát puha marad, s ennélfogva az izületek fölött daganatok támadnak, a esontok megörbülnek, a medeneze szűk lesz, a hátgerinez görbe, a mellkas benyomott, a koponya-esontok vastagok. Ez angol betegséget többnyire táplálási hiányok idézik elő. A fordító.

még mindig küzdenie kell a nehézségekkel, bár idáig is jelentékeny sikereket mutathat föl.

Ily körülmények közt nem kellett-e a gyertyát egy időre „véka alá rejteni”?

De meg, ha az egyesület a megkezdett tevékenységgel folytatja munkáját, a muzeum tárgyainak gyorsabb folszaporodása abba a nehéz helyzetbe hozza ügyünket, hogy nem lesz elég terünk a tárgyak elhelyezésére. S habár ezt nem is tartanók oly fontos oknak a látszólagos szünetelésre nézve — mert ezért, ha lassan is, gyűjtögetünk — mégis nagyon problematikus, valljon adna-e a vármegye ez idő szerint céljainkra több tért?

A mint mondom, jelenleg egy homályos helyiségben vonult meg a muzeum, kevésbé alkalmas arra, hogy a szem mindent behatóan megtekinthesse. Megnyílik azonban ennek ajtaja az érdeklődők kívánságára bármikor, a mint csakugyan időnként elég számosan figyelmökre méltatják ez intézményünket.

Mig a laktanyában voltunk elhelyezkedve, a közönség előtt vasárnaponként — kedvező időszakban — nyitva volt a muzeum. Itt is megtehetjük; tehát egészen „nem rejtjük el a véka alá a gyertyát,” csak szeretnők a napot beljebb hozni, hogy többet lássunk.

Fábrý János.

Midőn e választ tudomásul vesszük, egyuttal köszönetünket fejezzük ki ezikkirónak azon szives fáradságáért, hogy rövid vonásokban lerajzolta előttünk a megyei muzeum-egyesület keletkezését s jelenlegi helyzetét. Nem mulaszthatjuk el azonban azon aggodalmunknak kifejezést adni, hogy ez egyesülettel is úgy lehetünk, mint sok mással, melyek az utóbbi évek alatt a mily gyorsan keletkeztek, ép úgy el is enyésztek. Közönségünket az újdonság ingere lelkesíti; a fellángolás pillanában talán a semmiből is tudna teremteni: a lelkesedés világra hozza a csecsemőt, de nem dajkálja eléggé. A lövészegyesület ma már csak mese, az atletikai klub pedig valóságos lidérczinyó! Pedig mily nagy lelkesedés teremtette meg őket! S ma már ott vagyunk, hogy a dajkaságotól mindenki irtózik. A megyei muzeum is, mint ezikkiró ur kifejté, kedvező auspiciumok közt alakult meg; nem csak az igéretnek, hanem a tényleges részvételt is biztosította sikerét. Azonban néhány év óta működésében nem látjuk az egykori lelkesültségben nyilvánult eredményt, vagy a mint mondtuk: a gyertya véka alatt van. Ennek okát ezikkiró az időközben megalakult megyei közművelődési egyesületben is keresi, s mint a mely egy hasonló irányú, de magasabb cél elérésére törekedvén, a muzeum egyesület vezérferfiát is körébe vonta, minek következtében egyik tért engedett a másiknak. Részünkről azt tartjuk, hogy a két egyesületnek nemcsak egymás mellett, de a szó szoros értelmében egymással karöltve kellene működni. Ez esetben a muzeum egyesület jövője elé megnyugvással tekintenék. — mert a két egyesület élén álló tekintélyes egyének azon is hamar tudnának segíteni, hogy a muzeum tárgyai mielőbb alkalmas helyiségben helyeztessenek el, — s a gyertya kikerülne a véka alól. V.

Gyermek menedék-helyek.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület a gyermek-menedék-helyek tárgyában a megyei alispáni hivatal támogatását kérte. Az ezen ügyben kiadott hivatalos okmányokat a nemes ügy érdekében közöljük.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület igazg. 25/1888. sz. választmányától.

T. kintetes alispáni hivatal!

Megdönhetetlen adatok igazolják, hogy — leginkább földmivelő népünk közt — hazánkban a kisdedek 1—5 éves gyermekek — felügyeletének hiánya egyrészt a népesedési számarányokat befolyásolja elszomorítóan

innen, nektek akarom szentelni életemet, szolgálni akarok nektek, anyátok akarok lenni egész halálomig. . . S e közben énekeltek, vékonyka, édes, szomorú hangjuk volt, mely szívhez szült, s mikor a tanítónő megdöbbenve őket látszott, hogy örülnek, s hogy szívök tele van szeretettel, mert nagyon hálásak azok iránt, a kik jót tesznek velök, s a mikor végig ment közöttük a padok előtt, esőkkal borították kezét és karját. Tehetségök is van azoknak a kis angyalkáknak és tanulnak is, a hogy a tanítónő mondotta. Az a fiatal tanítónő oly kedves, jóságos arczán bizonyos szomorúság tanyázik, mintegy visszénye ama sok szerencsétlenségnek, a melynek ő ad vigaszt. Te kedves leány! Valamennyi ember közt a ki munkával keresi kenyerét, egy sem keresi szentebb módon, mint te.” A nyá d.

Aldozat.

Május 8-án.

Anyám jó és Sylvia hugom is olyan mint ő, neki is olyan nemes szive van. — Tegnap este épen írogattam „Az Apenninektől az Andesekig” ezimű havi elbeszélést, melyet a tanító ur másolás végett mindnyájunk közt szétszórtott, s mikor Sylvia lábujjhegyen belép hozzám és gyorsan, halk hangon így szólt:

— Jöjj velem mamához; hallottam őt meg a papát, a mint ma reggel beszélgettek. A papának egy üzlete rosszul sült el, szomorú volt, s a mama vigasztalta. Szorultságban vagyunk érted? Nincs több pénzünk. A papa azt mondta, hogy áldozatokat kell hoznunk, hogy újra összedzshessük magunkat. Most már nekünk is áldozatokat kell hoznunk, ugy-e bizony? Kész vagy-e? Jól van; majd szólok a mamának, és te hagyd helyben a mit mondok, és ígérd meg neki becsületedre, hogy mindent meg fogsz tenni, a mit én ígerek.

Majd kézen fogott és elvezetett anyáinkhoz, aki gondolatokba merülve varrogatott. Eri a paplagnak egyik felére ültem, Sylvia másik felére és ő rögtön meg is szólalt:

— Hallod-e anyácskám, mindkettőnknek van egy kis beszédünk.

A mama esodálkozva ránknézett és Sylvia elkezdte:

kedvezőtlenül. — másfelől a gyakori tüzesetek közvetett okaként is szerepelve, nyáron át az egyesek és községek vagyonának biztonságára nézve állandó veszedelmek forrását képezi — Egyesületünk céljai közé tartozik pedig az is, hogy az állam pénzürtéknél becsesebb vagyona a zsenge gyermekéből fejlődő nemzedék élete, s testi épsége iránti közérdeklődést olyan intézkedésben juttassa kifejezésre, mely egyuttal a gondatlanságból épen gyermekek által felidézhető tüzvészek számát lehetőleg kevesbitené. — Ilyen intézkedést óhajtunk életbe léptetni, már az idén, a gyermek-menhelyek létesítése által, s oly elhatározással, hogy ez intézkedést évről-évre több-több községben — ha csak egyelőre a nyári nagy munka idejére is — rendszeresítjük. E szándék kivételére azonban sikeresen lépéseket csak úgy tehetünk, ha maguk a községek — saját jól felfogott érdekükben — meghozzák a különben sem nagy áldozatot arra, hogy több-kevesebb anyagi, de minden körülmények közt összes erkölcsi erőnk segítségével a gyermek nyári menhelyek mielőbb, a hol lehet — még az idei nyár előtt — berendeztethessenek. — Részünkről a körök elnökeihez intézett felhívásunkban meggettük a kezdeményezést arra nézve, hogy a már ez idén felállítható gyermek-menhelyek számára nézve tájékoztató adatokat szerezzünk, s bizonyosak vagyunk benne, hogy ez irányban fáradozásunk örömdetes eredményre vezet, ha a tek alispáni hivatal és közegei részéről támogatásban részesülendek. E sikert biztosítandók. — midőn közelebb tartott ülésünk jegyzőkönyvét a törvényhatóságnak, mint egyesületünk alapító tagjának bemutatni szerencsénk van tiszteletteljesen keressük meg a tek. Alispáni hivatalt az iránt, hogy a járási szolgabírói hivatalokat felhívni méltóztassék arra, miszerint a nyári gyermek-menhelyek, már ez év nyara előtt, minél több községben leendő létesítése körül hivatalos befolyásuk felhasználása mellett is, minket s az illető körök elnökeit buzgóan támogatni törekedjenek. — Kelt a gömörmezei magyar közművelődési egyesület igazgató választmányának Rimaszombatban, 1888. évi márczius 26 ik napján tartott rendes üléséből.

Török Bálint s. k. elnök.

4902/1888. sz. — Teljesen méltányolva a megyei magyar közművelődési egyesület emberbaráti nemes törekvését, hogy az 1—5 éves gyermekek, főleg a nyári nagy munka idején át, gondos felügyelet alá helyeztessenek s ez által lehetőségig eleje vétségük azon gyakori baleseteknek, melyek — legtöbbször a minden felügyelet nélkül magukra hagyott kisdedek játékaiból származva — szerencsétlenséget, gyászt és pusztulást vonnak maguk után emberi életben, magán- és közvagyonban.

Ezen közgazdasági, de különösen emberbaráti szemponttól tekintve, üdvös törekvés, önmagát ajánlja mindnyájunk kiváló figyelmébe, s nem kéltm, hogy megyénk járásainak főszolgabírói s a községek előjáróságai is készek ezen törekvést hazafias tevékenységük körébe vonni, e nemes cél megvalósítása által hasznos és hazafias szolgálatokat teendő a köznevelés magasztos ügyének.

Ugyanazért midőn a fent érintett megkeresés másolatát járási főszolgabírónak megküldöm, felhívom egyszersmind arra, miszerint igyekezzenek minden lehető erővel és buzgalommal hatóságai területén oda működni, hogy a nyári gyermek-menhelyek, még a jelen évben a nyári munka idő kezdete előtt minden, — vagy legalább minél több községben, az egyesület illető elnökségével egyetértően — létesíthetők legyenek.

Megjegyzem, hogy amennyiben ez intézmény költségei a községek lakói önkéntes adományból s az egyesület által e célra kilitásba helyezett segély összegből ki nem telnének, a szükséglet — megbízottságunk közgyűlésének korábbi határozata alapján — költségvetésileg is biztosíthatók.

Eljárásunk eredményéről adandó részletes jelentéseket folyó évi június 1. napjáig okvetetlen elvárom. Jelen intézkedésről egyszersmind megkereső egyesület igazgató választmányára értesítetük.

Rimaszombat, 1888. ápril hó 30 án.

Bornemisza, alispán.

— A papának nincs pénze, ugy-e igaz?
— Ugyan mit beszélsz, felelt a mama elpirulva, — nem igaz! mit tudsz te arról, ki mondta?
— Tudom — felelte Sylvia határozott hangon. Nos hát hallod-e mama, nekünk is kell áldozatokat hoznunk. Te május végére egy legyezőt ígértél nekem s Henrik mostanra várta festékes skatulyáját. Nem kell több semmi, nem akarjuk, hogy elpoesékoljátok a pénzt, azért mi csak épen olyan elégedettek leszünk: érted-e mama?
A mama beszélni akart, de Sylvia azt mondta:
— Nem, nem, így lesz, már mi elhatároztuk, s a mi a papának nem lesz pénze, nem kell nekünk se gyümölcs, se más egyéb, elég lesz a leves, reggelire együnk kenyeret. Es ígérjük neked, hogy azért mégis mindig egyforma jókedvünk lesz, ugy-e bizony Henrik? En azt mondtam, hogy igen.

— Azért mindig jó kedvünk lesz, folytatta Sylvia, — kezével lezárva a mama ajkait, — s ha más áldozatot is kell hozni, akár a ruhában, akár más egyében is, mi szívesen meghozzuk. Eladjuk ajándékaimat is, én odaadom mindenen, majd szobalányod leszek, többet semmi munkát nem adunk ki a házból, veled dolgozom majd egész nap, megteszek mindent a mit akarsz, mindenre kész vagyok. Mindenre — mondá átkarolva a mamát — csakhogy a papának és a mamának ne legyen több kellemetlensége, hogy megint mindkettőt nyugodtnak és jó kedvűnek lássuk mint ezelőtt és boldognak az ő gyermekei közt, kik annyira szeretik őket, s a kik életüket adnak értük.

Ah, sohasem láttam anyámat olyan elégedettnek mint akkor, a mikor ezt hallotta, sohasem esékolt úgy hóllokön bennünket, sirva és nevetve, szólni sem tudva. Aztán biztosította Silyiát, hogy rosszul értette a dolgot, hogy szerencsére nem jutottunk odáig, a hová ő gondolta, s megköszönte százszor is, és egész este vidám volt, a míg haza nem jött édes apám, akinek aztán mindent elmondott. Ő egy szót se szólt. — szegény apám — de ma reggel mikor asztalhoz ültem, nagy örömet és nagy szomorúságot is éreztem: én a szalvéta alatt festékes skatulyát találtam, Sylvia pedig legyezőjét.

KUBINYI ANNA.

(Mehalt 1888. május 1)

Virágok hónapjának kezdete lett vége a legszebb virágnak, — letört, elhervadt az alig viruló rózsza. Örökre lehunyta szép szeméit, szülőinek, hozzátartozóinak édes mindene!

Önfeláldozó ápolás, orvosi tudomány nem tarthaták meg az életnek, pedig rövid élete példászerű, szép, nemes volt!

Jóságának, szelidségének igaz kifejezője volt kedves lénye, szép szeméi nemes lelkének hű tükré. — Szép volt lélekben és testben.

Mily gyöngédséggel szerette, tisztelte jó szülőit, testvérét, rokonait, ismerőseit. A háziasság, szíveség — mintaképe, mennyi örömet szerzett szerény kedvességével! Méltán volt családjának boldogsága, büszkesége. Szerette mindenki, a ki ismerte.

Szivjósága szenvedés közben is meghatóan nyilvánult: azért kérte gyógyulását a gondviseléstől, nehogy halála által szeretteinek bánatot okozzon.

Miért kellett e jóságos szép életnek ily korán megszűnni?

A végzet megmagyarázhatatlan, — titkai elzárva, — csapásainak okát sem kutathatjuk. Megnyugvást nem, de vigaszt keresünk.

„Isten azokat szállítja magához a kiket szeret.”

Hosszas szenvedése alatt övéinek kesergő aggodalmához általános részvét csatlakozott, mely ravatalánál a bánat könnyeivel fejezi ki fájdalmát. — A közszereget megörzi kedves emléket, és koszorukba fűzve virággal halmazza el a letört rózsza siralmát. . .

A szeretet angyala virasszon esendes álma felett !!

Meghívás.

A magyar szentkorona országai vöröskereszt egyesület központi választmányához intézendő évi jelentés megállapítása, — valamint több egyleti ügy elintézése végett — megyei választmányi ülés megtartása vált szükségessé s ennek határidejéül folyó évi május hó 8 ik napjának d. u 2. órája Rimaszombatban a megyeházhoz tüzetett ki.

Van szerencsém erről a megyei választmány t. tagjait azon felhívás mellett tiszteletteljesen értesíteni, hogy a fent megjelölt helyen és időben lehetőleg teljes számban megjelenni, s a tanácskozás tárgyát képező, valóban nemes emberbaráti ügyek elintézésében tapasztalt ügybuzgalommal közreműködni sziveskedjenek.

Kelt Rimaszombatban, 1888. április hó 28 án.

A megyei választmány elnöksége nevében:

Bornemisza László alispán, társelnök.

Hírek és vegyesek.

Gömörmezei közigazgatási bizottságának érdecszeti albizottsága szokott havi ülését május hó 9-ik napján tartja.

A helybeli prof. főgymnasiumban a VIII. osztály vizsgálatai május 7-ikén kezdődnek. Az érettségi írásbeli dolgozatok ideje máj. 14—19. napjai, míg a szóbeli érettségi vizsgálat június 22-én lesz. A vizsgálatot remélhetőleg főt, Czékus István tiszai ág. ev. püspök ur fogja vezetni, míg a kormányt dr. Vécsey Tamás egyetemi tanár, akadémiai tag, fogja képviselni, ki egy időben a a késmárki lyceum igazgatója volt.

Vettük a következő gyászjelentéseket. Kubinyi Imre és neje sz. Kubinyi Anna. — Kubinyi Bertalan és neje szül. Kubinyi Irén, — Kubinyi Mária, a nagyszámú rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik az élte viuló tavaszán elköltözött felejtethetlen kedves jó gyermek, a legjobb testvér, hűg, sógoronő s rokon felső-kubinyi és deményfalvi Kubinyi Annának hosszas szenvedés után, folyó évi május hó 1-én esteli 6 órakor, életének 19-ik évében, a halandók szentségének, ártatlan szíve példányszerű áhitatával történt felvétele után bekövetkezett elhunytát. — A forrón szeretettnek hűlt tetemei folyó hó 4-én, délutáni 3 órakor fognak Várgedén a róm. kath. egyház szertartásai mellett a családi sírkertben örök nyugalomra tétetni. — Az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó 5-én fog ugyan- csak Várgedén a Mindenhatóknak bemutatattatni. Aldott legyen emléke. — Ifj. Perjéssy József és neje Simon Borbála — az összes rokonság és jó barátok nevében is. — megszemorodott szívvel jelentik a forrón szeretett fiu, feledhetetlen rokon és hű barát Perjéssy Gyulának folyó hó 5-ikén, hajnali 4 órakor, élete 29 ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 6-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a rimaszombati sírkertben örök nyugalomra tétetni A hű emlékezet virasszon siri álma felett!

Névváltoztatás. Kohn Adolf rimaszombati lakos saját, valamint Etel és Gizella nevű kiskorú gyermekei vezetéki nevének H a z a i - r a kért átváltoztatását a belügyminister megengedte.

Pósa Lajos és a szegediek. Az irodalmi tiszteletdíj és aranytoll átnyújtása, a melyekkel Szeged intelligens közönsége a körében élő költőt, Pósa Lajost, kivánta kiüntetni folyó hó 2-án délután 5 órakor ment végbe a szegedi „Tisza”-szálló kistermében szépszámu mindkét-nemű közönség jelenetében. Mint a gyűjtés rendezésére kiküldött bizottság elnöke, Nagy Sándor, a „Szegedi Híradó” szerkesztője üdvözölte a küldöttséggel meghívott s a t-rembe léptekor éljenzéssel fogadott költőt, átnyujtva neki a tiszteletdíjat és aranytollat. Pósa Lajos erre hosszabb, szép beszédben mondott meleg köszönetet, hangoztatva halaját Szeged közönsége iránt, a mely szívéből soha ki nem fog halmi s a mely őt fokozott munkásságra fogja buzdítani. Tövises pályáján Szeged közönségének ezt az elismerést lantjára hintett virágnak mondá s a lantját ezután még szívesebben fogja kebléhez szoritani. — Beszédét zajos éljenzés kísérte s a jelen voltak közül sokan siettek a költőnek gratulálni. A szép kis ünnepély háromnegyed 6 órakor ért véget.

Május első reggele ha nem felelt is meg tökéletesen a költői ábránd által gyönyörűnek képzelte első tavasz hajnalnak, általában véve kellemes volt. Zenészeink már virradáskor megkezdték az üdvözlést, de tá ezájuk épen nem indult virágzásnak. E sikertelenség arra ösztönözte a helybeli első zenekar vezetőjét, hogy a nyári hónapok alatt szokásos kert-i és terezenét beszántette. — Hiszünk azonban, hogy a városkernek e poétikus élvezete valami uton-módon nem fog megszűnni, — gondoskodik róla a melegvérű ifjuság.

Tűzrendőri intézkedés. Figyelmeztetnek mindazon háztulajdonosok, kiknek fából emelt s faszindelyvel fedett épületeik vannak, hogy udvarukon vizes edényeket tartsanak az eshetőlegesen tűzvész megakadályozása céljából. Kiknél a vizsgálat alkalmával ily vizesedények nem találhatók, a kapitányság részéről husz forintig terjedő büntetéssel sújtatnak.

A nyári kaszinó helyiségének átalakításán fáradozó bizottság f. hó 3-án ismét helyszíni szemlét tartott az építendő pavillon tárgyában. A bizottság tagjai beható vizsgálat után azon meggyőződésre jutottak, hogy a pavillonnak oly módon való építése, hogy az egy nyári táncz helyiségül is szolgáljon, nem egyeztethető össze a kaszinó egyesület irányával. A kaszinó építhetne ugyan tagjai számára ily helyiséget, de nem kerülhetné ki azt, hogy a különböző erkölcsi és nem erkölcsi testületek által az egész nyári időszak alatt rendezendő tánczmulatságok elől pavillóját elzárja. Már pedig a kaszinó tagjai teljes joggal megkívánhatják, hogy ily mulatságok által a nyár folyama alatt ne zavartassanak, míg másfelől nyilvános mulató-helyiségek építése csakugyan nem tartozik a kaszinó nemes feladatai közé. Ez okok figyelembe vételével a bizottság abban állapodott meg, hogy a tekepálya indulóházát stilszerűen átalakíttatja, mi által az egész helyiség berendezése összhangzatosabb lesz.

Színészeink napok óta nem játszanak, kenyérgesetük megesőkent. A lefolyt héten Bogyó igazgató Kör-mőezbányán járt, — hogy a saissont bérletek által biztossítsa. Csodálkozunk azon, hogy a társulat szorult körülmények közé jutott. A mi közönségünk a viszonyokhoz képest eléggé pártfogolta s a mire alig emlékszünk, a lefolyt idény alatt volt városunkban a legtöbb bérlő.

Keremit gyár Rimaszombatban Az elmúlt napokban német vállalkozók jártak városunkban egy keremit gyár felállítás tárgyában. Ismeretes dolog, hogy a legjobb téglanyag Zsaluzsány és Susány határában van; ez anyag értékesítésével nevezett községek régóta keresik kenyérüket, ez iparágban azonban nagyobb lendületet adni még eddig nem sikerült. Most idegenek vetették rá szemüket s városunkban egy nagyobb szabású gyár felállítását tervezik. A törekvés pártolásra méltó, — alkalmas terület is könnyen található a gyárhelyiség számára, csak valahogy esirájában ne fuladna az üdvös törekvés, mely városunk iparának hatalmas lendületet adni van hivatva. — mert úgy halljuk, hogy e hír hallatára a vasúti indulóház közelében fekvő telkek ára hatalmasan felemelkedett.

C S A R N O K.

Orbonás Ilona.

— Történeti elbeszélés. — (Folytatás.)

— Ki az? ki szólit? hangzik felülről.
— En vagyok, Lőrincz — mond nagyot ugorva, miután meggyőződött, hogy jó helyen jár. Követ vett fel s kopogtatni kezdte teje felett a vékony körtezetet. A miut körül jár, egy kódarab reesező hangot ad az ütésre, mintha nem volna a többihez növe. Lőrincz megpróbálja kiemelni. Enged! és a börtönben halvány gyertyafény árad el s utánna Lőrincz dugja fel fejét, melyet Imre zokogva szorit szivére. Lőrincz gyöngöden vissza huzza magát, miután figyelmeztette még egyszer Imrét, hogy holnap éjfélkor várja őt, legyen készen. Az őrtől ne féljen, az a Ferencz szolgálja lesz akkor.

Imre újra remélt s könnyebbült kebelével ülve az ágy szélén, várt a Lőrincz által mondott időre. Lőrincz pedig ez alatt a szükséges előkészületeket tette meg.

Pont éjfélnél Imre ajtaja előtt kisse megszűnt az egyhangú kopogás, de csakhamar újból kezdődött. Tudta, hogy őrváltás volt. Ugyanakkor alólól is zaj hallatszott, s Imre minden gondolkodás nélkül lökte félre a követ, a támadt nyílason az üregbe, majd hű szolgálja nyakába ugrott, kinek ősz pillái megdöbbenedtek, csak nagynehelyen tudva erőt venni magán, mondá: — Siessünk!

A pincebe érve, Lőrincz az ajtónál hallgatózva megállt. Kívül semmi nesz nem zavarta az éji csendet, egyedül az ivóból hallatszott néhány halk hang. Gyorsan kiléptek az udvarra, a nyergelve álló lovakra vetve magukat, elvágattak.

A mint a kapun kiléptek lovaik, puskaropogás hangzik, kísérve ez itéletnél irtózatossabb szavaktól: Most nem menekülsz meg!

A nemes vérű ló két lábra áll — a golyó Imre lovának szügyét horzsolta — aztán óriási szökésekkel iramodik előre.

Imre még annyit tisztán hall, hogy: „lóra, utánok!” aztán a beszéd mind összébb-összébb folyik, végre egészen elhal, s ekkor mer egy kisse fellelegzeni. Körülnéz, Lőrinczet nem látja! Rosszat gondol, midőn lova vidám nyerítésére egy más hasonlóan felel, s néhány percz múlva Lőrincz Imre mellé ugrot.

Mikor a lövés dördült Lőrincz lova hirtelen megfordult s vakon rohanva ugrott keresztül a kert kerítésén. Ugy került Imréhez oldalról.

Nincs semmi baj? — kérdé Lőrincz szorongva.
Nincs! s úgy is gondolom, kikerültünk az üldözők körmei közül. Nem hallok semmi zajt! —

Az üldözők követtek ugyan, de míg ők készültek, addig a menekültek nagy előnyt nyertek, azon felül minden ut elágazásnál meg kellett állniok és tanakodniok: merre mehettek?

Jó hajnalban a két menekült már lassu lépésben haladt a Sajó balpartján. Lőrincz beszélt, Imre hallgatott, csak olykor sziszszent fel, mint mérges kígyó, s kezét ökölre szoritva emelte fenyegetőleg ég felé: — Istenemre! jaj ez átkozott barátnak, ha kezem közé kerül! Menjünk Lőrincz egyenesen, nem hagyhatom, hogy tovább is szevedjen!

— Nem! szólit Lőrincz, megfogva Imre lovának kantárát — hisz csak nem akarja megölni Ilonát?

Mit beszélsz Lőrincz?

— Hát ha így egyszerre csak ott termene, bizonyosan a szive szakadna meg örömben annak a kis ártatlan szenvedő galambnak.

— Igazad van Lőrincz, hallgatok rád. Mit tesznék hát? —

— Hát először is elmegyünk Szendrőre, Ilona nagybátyjához. Aztán ugy megyünk Pelsőzre s Sára majd előkészíti Ilonát a találkozásra.

Imre nem tett többé ellenvetést s Lőrincz másnap Imrével az est felhomályában a Sára kunyhója előtt állt.

Halk kopogtatásukra megnyílik a kis ajtó és Sára — a kiállott lelki kin és győtrelem sulya alatt megzúzott alakban s a börtön dohos, nehéz levegője által megszárt, elváltoztatott arcban is azonnal felismeré Bebek Imrét, esőkaival halmozá kezét s gyöngé taszigálással tuszkolja beljebb. Ott aztán elmondja, hogy Ilona erős lélekkel küzdött eddig is, s most is remél, hisz a szabadulásban. Azt nem mondta el, mennyit szenvedett, mennyit sanyargatták, hogy vagy hitét tagadja meg, vagy Bebek Imrére mondjon le. Hogy még koplaltatták is, sőt kínozták, de ő állhatatosan megmaradt mindkettő mellett: Istene mellett is, szerelme mellett is.

— Mond csak Sára — szólit Lőrincz — hogy találunk legkönnyebben a czellára?

— Ismeri a forrást a zárda háta mögött?

— Ismerem!

— No hát a mellett, arezezal a zárda felé fordulva, álljon meg és balról jobb felé számíton hat ablakot. A hatodik az, nem tévesztheti.

— Jól van! Most pedig menj és add tudtára Ilonának, — de ugy, hogy baja ne legyen — hogy éjjélkor várjon mindkettőnket.

Sára elment, Lőrincz ezalatt esendesen pihent, de Imre nem tudott, ő izgatottan járt-kelt. Ő szeretett volna egyenesen odarohanni, hogy megboszulja Ilona szenvedéseit, ha nem lett volna mellette szenvedélyének fékezője, Lőrincz, ki már oly sok balga tett elkövetésétől tartotta vissza. Most is türelmeire intve Imrét, megvárták míg Sára visszajött. Aztán Sára áldásától kísérve nyeregbe szálltak s tartottak Gombaszög felé.

Rövid félóra alatt megérkeztek, lovaikat fához kötötték s a cigányuló utasítása szerint megkeresték az Ilona czelláját. Halkan, észrevétlenül lopóztak ablakhoz. Benne a mély sötétségben gyenge sóhajtas hangzik:

— Oh Istenem! ha igaz lenne! . . . ha eljőne!

— Itt vagyok Ilonám!

— Imre!

— Csendesen legyenek az Istenért! hisz felverik az egész zárdát! — szólit Lőrincz, s a kezében levő esakánnyal feszíteni kezdé az ablak keresztvasát. Nem akart engedni. Mindketten teljes erejükből feszítvén még egyszer meg a esakányt, lassu zuhogással hullt néhány darab kő lábukhoz a keresztvassal együtt.

Ilona nyitva látván az utat, késedelem nélkül a parkányra lépett s hangos sikoltással omlott Imre karjaiba, ajkuk egy hosszú, forró esőka olvadtt össze.

Lőrincz a kezében volt esakányra támaszkodva, nedves szemekkel nézte az érzékeny jelenetet. Epen száját akarta nyitni, midőn egy sötét alak — Lőrinczet észre nem véve — kezében villogó késsel emelkedik fel mellettük, egyenesen Ilona válláak irányozza a döfést!

— Ki akarsz repülni szép madár? Jó, de élve nem: Legalább egy eretnekkel kevesebb lesz, meg aranyos tollaid is majd csak megkapjuk, jó lesz az is . . .

Lőrincz nem várta be a végét, esakányát felmelte s a természeteg barát nagyot zuhant lába elé.

Esése közben a felemelt kés Ilona karját megkarcoló s a vér apró gyöngyökben permetezett belőle. Eszrevéven, hirtelen körülesavarta, hogy Imre meg ne lássa. Midőn Georgius elesett, Lőrincz két más sötét alakot látott előbukkanni a fatörzsek mögül s eltűnni a zárda hátsó kapuján. Nem volt bátorságuk követni Georgiust. Elhagyták az átkos helyet s Szendrőben mentek Imre és Lőrincz, magukkal vivén Ilonát is.

Csendes elvonultságban éltek itt, nem tudva a világról, nem tudva róluk a világ. Csak Ilona anyja, Lőrincz és Sebestyén pap volt velök, ki Imrét meg Lőrinczet is bevezette a Kalvin tanai ismeretebbe.

Boldogságuk oly igazi tiszta volt, mikor Sebestyén kezöket egymásba téve, rájuk adta az áldást, a milyen csak lehet.

Zaj nélkül, a magok körében ment végbe az egész. Nem tudott róla senki.

Ilona megint az a vig, az a bohókás teremtés volt. Örült, kacagott. Eszébe jutott a Sára jóslata, az Imre ellen főzött terve. Most elmondta neki, vajjon haragszik-e érte? Hát magad nem bántad-e meg? Ugy-e sokat kellett szenvedned miatta?

Mintha csak hitták volna, Sára lépett be. Ilona majd összeesőkolta örömben, ki őt annyiszor vigasztalta, erősítette, biztatta nehéz szenvedésében.

Imrének mond valamit, s egy óra múlva Imre lovon ülve, utban van Pelsőz felé.

* * *

A pelsőzi várban néma csend honol, üresnek látszik környéke, csak néha jelen meg a kapu alatt egy rümkült arcú eseléd.

— Bebek János a halállal vívódik. Ezért ment Mihók Sára Szendrőre.

Az öreg azt hiszi, hogy Imre még most is a börtönben van s folyvást maga előtt látja rémes, vázalkaban: — Eresszéték ki! . . . ne kínozzátok tovább hisz ő nem bűnös . . . szeretett . . . én! én! megöltem mind a kettőt! de nem én! . . . a barát . . . az . . . az rabolta el Ilonát . . . Oh ha itt volna Imre! . . . de mégse! . . . nem nézhetnék szeme közé! . . . még hazaáruulással is vádoltam . . . pedig . . . itt is . . . ő volt a jobb! . . .

— Imre! fiam! bátyám! — zokogott anyja és Margit. — Oh nézd! nagyon szenved! jó, hogy eljöttél, tán megkönnyebbül!

— Ki az? ki szólítja Imrét? hisz az az én fiam volt . . . ugy hitták . . . de én elűztem . . . megöltem . . . őh ne kísérs — hörgő az öreg — te nem lehetsz Imre . . . az ott van a börtönben! . . .

— Atyám! ismerj meg, én vagyok . . . Imre — mond apja kezét ajkához szoritva.

Az apa merőn fűggeszti szemét fiára, hirtelen felvillan, homloka felderül: „Fiam” s visszarogy váno ára, csak mellének lassu, nehéz emelkedése mutatja, hogy még él.

Felnyitja szemét s körüljártatja környezetén.

— Hivassunk papot? kérdik.

— Nem kell: En már kibékültem Istenemmel. Pap ugy sem bocsáthatná meg bűnömöt . . . Legyetek boldogok! . . . Imre szeresd, kit szived választott! volt utolsó szava, esendesen befordult s elaludt örökre.

Igy láttam én ezt megírva, így susogja a Sajó füzei közt kergetődő s a rég vár ma mohos helyén kóborló szellő.

A kaszás csillag magasan jár az égen, a pásztor ifju ábrándozva néz rá, s beleszővi álmaiba a multak nagy alakjait nemes sziveikkel, vad kalandosait sötét tekintetökkel; leke a messze muliba jár, felkeresi azt a két szerető szivet, elméiz történetén, és megnyugodva hajtja fejét arra a mohos dombra, talán ott töltötték boldog óráikat, vagy talán ott porlanak alatta, melyre ő fejét hajtja!

Búzi M.

Hivatalos közlemények.

Pályázati hirdetés.

743. sz. — Az ajnásokői körorvosi állomás betöltése céljából pályázat nyitattik, a választás határidejéül Ajnásokői községébe folyó évi május hó 30-ikának dél-élelti 10 órája kitézetik. Minélfogva felhivatnak az ezen állomásra pályázni kívánók, hogy folyamodványaikat szakképzettségükül s a törvény által előirt két évi orvosi gyakorlatról szóló bizonyítványaikkal felszerelten 1888. évi május hó 26-ig Feleden hivatalomnál annál bizonyosabban adják be mivel a későbbben beérkező folyamodványok figyelmen kívül hagyandók lesznek. — Az ajnásokői körorvosi állomással járó javadalmazás áll egy évi ezer o. é. frt fizetésből, tartozván a betegek a körorvost saját alkalmatosságukon szállítani, ezen díjazás mellett a leendő körorvos tartozik a betegeket ingyen gyógykezelni s minden községébe havonként legalább egyszer saját fuvarján minden díj felszámítás nélkül hivatalosan kimenni, a beteglétszámot tudomásul s azokat gyógykezelés alá venni. — Feled, 1888. april 3.

Sándor Béla, s. k. főszolgabíró.

Felölös szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések.

Lakváltoztatás.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, miszerint

gazdasági gépjavitó-műhelyem mely eddig a Jánosi-utczában volt, folyó évi május hó 1-étől a **Tarásfali-utczában levő Vitális-féle házban** van elhelyezve.

Ajánlom szolgáltatásomemet mindenféle gépek javítására, nemkülönbén **gőzgépek-nél új tűzszekrények, esővezések és új esőfalaknak** legpontosabb és gyors elkészítését **jótállás mellett**, a legjutányosabb áron.

A n. é. közönség szives rendelményeit kérve, maradtam teljes tisztelettel

Rimaszombat, 1888. máj 1.

SOZJKA JÁNOS.

Haszonbéri hirdetés.

A gróf Forgách Gyuláné tulajdonát tevő forgácsfalvi, drabszkői, otiliai, soltészakai, gyubakői **regalé italméresi jog** s ahoz tartozó épületek **1889. január 1-től, a dolinai üvegyár**, ahoz tartozó épületek, — folyó 1888. október hó első napjától. — az alsó- és felsőlomi és soltészakai **vizi-malom** 1889-ik évi január hó első napjától haszonbérbe kiadó

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **grófné Kokován és Molnár József** ügyvéd Rimaszombatban.

Hirdetés.

Van szerncsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **Rimaszombatban**, főtéren, az Ethey-házban folyó évi május hó 1-én

LIS-T-, FÜSZER-, CSEMEGE-

és VEGYESÁRÚ-KERESKEDÉST

nyitandok, azon reményben, hogy nagybátyám **Weisz Károly** ur helybeli jóhírű üzletében 17 éven át szerzett tapasztalataim alkalmat nyújtanak a n. é. közönség igényeit a legfokozottabb mérvben is kielégíthetni és pontos kiszolgálat s jutányos áram által becses pártfogásukat és megelégedésüket ki is érdemelni.

A n. é. közönség szives jóindulatába ajánlva magamat, maradtam

teljes tisztelettel

2-3

Heksch Jakab.

Üzlethely-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a főtérén levő **férfi és női cipőraktáramat** építkezés miatt — eddigi helyéről — a szemben felállított fa-bódéba helyeztem el. — Itt, mint eddig, ugy ezentul is nagy választékban, mindenféle kész férfi-, női- és gyermekecipők, valamint eszmiák jutányos áron kaphatók. Rendelmények és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rimaszombat, 1888. május 3.

Tisztelettel:

1-3 **KOVÁCS ZSIGMOND.**

Borbély- és fodrász-műterem.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor- és kényelemnek teljesen megfelelőleg berendezett

borbély- és fodrász-műtermemet

Rimaszombatban (főtér) a régi törvényszéki épületben folyó évi május hó 1-én nyitottam meg.

A főváros és a vidék nagyobb városainak első rendű üzleteiben szerzett tapasztalataim, a pontos kiszolgálat, valamint a jövőbeni izekezetem remélni engedik, hogy a n. é. közönség, adandó alkalommal, jóakaratu pártfogásában részesítendő, — mit kiérdemelni főtörekvésem leend.

Rimaszombat, 1888. ápril 28-án

teljes tisztelettel

Vályi Ferencz.

borbély és fodrász.

2-2

A stoósi hidegviz-gyógyintézet

Abauj-Torna- (azelőtt Szepes-megyében, a Szomolnok-huttai vasuti állomástól 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyveserdők mélyében, az északi szelektől tükéletesen védett, özenteli kies völgyben 2000, a tenger színe felett, **páratlan levegőjű klimatikus gyógyhely**; különösen **mei- s gyomorhajok, ideggyengeség, csúz- és köszvény, sápkór, asthma, valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok** stb. ellen.

Évad megnyitás: május 15.

Füüdőorvos: dr. CZIRFUSZ DEZSŐ, ki eddig **dr. Tauff'er** egyet. ny. r. tanár kórodáján, nemkülömben **dr. Batizfalvy** hidegviz gyógyintézetben mint s. orvos működött és kiválóképen női bajokkal foglalkozott.

Szépén berendezett napi szobák 40 krtól 1 frt 40 krig, — teljes napi élelmezés 1 frt 30 krt; az elő- és utóidényben (május 15 től június 15-ig és szeptember 1—30-ig tetemesen mérsékelt árak.

Menettérti jegyek 33 $\frac{1}{2}$ % árleengedéssel.

Posta: helyben; távirda-állomás $\frac{3}{4}$ óra: Szomolnok.

Kivánatra bővebb tudósításokkal, ingyen és bérmentve árjegyzékkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést elfogad a

1-5 **füüdő kezelősége.**

Hirdetmény.

560. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak kiskoru **Szabó Imre, Anna, Apollónia és Mária** végrehajtást szenvedő elleni 129 frt 69 kr. adókövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Uraj község határában fekvő a uraji 24. sztk. foglalt kiskoru Szabó Imre, Anna, Apollónia és Mária nevén álló $\frac{2}{4}$ urbéri telekre az árverést 1807 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Uraj községben a község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 $\frac{1}{2}$ %-át vagyis 180 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1888. évi január hó 26. án. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Hánrich, kir. tszéki bíró.**

Bormérés megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy **Rimaszombatban: belső rózsá-utca, Fehérváry-féle házban** — a esendőr-laktanya közelében — folyó május hó 1-én egy díszesen berendezett

bormérést

nyitottam, hol a legjobb ízű és saját kezelésű boraimmal fogok t. vendégemnek szolgálni; azonfelül **izletes meleg vagy hideg étkek** a nap bármely szakában jutányos árért — pontos kiszolgálat mellett — mindig kapható lesz.

Törekvésem — mint eddig, ugy ezután is — mindig oda fog irányulni, hogy t. vendégeim megelégedését minden tekintetben kiérdemeljem.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam

Rimaszombatban, 1888. május 1-én. kiváló tisztelettel

1-3 **TÓTH PÁL.**

7-10

Tschinkel kávé.

Valódi

Tschinkel-kávé

(pót- vagy fügekávé)

a legjobb keverék a babkávéhoz. Íze kellemes, a meggazdálkodás mellette pedig óriási.

HAAS SALAMON

ÜVEG- ÉS PORCELLÁN RAKTÁRA
Rimaszombat, főtér.

Van szerencsém Rimaszombat város és vidékének mélyen tisztelt közönségét kiértesíteni, miszerint a szolid alapokon nyugvó és nyolcz év óta saját nevem alatt álló

üveg- és porcellán kereskedésemben

az árúk igen összehalmozódtak, minek folytán azoknak árait 20—25%-al leszállítottam. — Ennek folytán a legújabb színű porcellán-tányérok, a melyeknek ára eddig 18—20 kr. volt, mátol fogva 14—16 kr. lesz; — ugyszintén az összes fívott, öntött, sodrott, csizolt és táblaüvegeimnek az árait is lejobb szállítottam.

Lámpaüvegek: 1 darab 3 kr., 6 darab 15 kr.

Végül nem mulasztom el a n. é. közönség figyelmét felhívni, hogy **mindenféle épületi üvegelések, valamint képek bekeretezése** a legjutányosabban eszközöltetnek.

Magamat a mélyen tisztelt közönség figyelmébe ajánlván — maradtam

Rimaszombat, 1888. április 25.

teljes tisztelettel

2-3 **HAAS SALAMON.**

Hirdetmény.

143. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak **Kokay György** végrehajtást szenvedő elleni 156 frt 10 kr. adókövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Alsó Szuha község határában fekvő az alsó szuhai 100. sz. tjkvben foglalt Kokay György nevén álló nemesi birtokra az árverést 737 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor Alsó-Szuha községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 $\frac{1}{2}$ %-át vagyis 73 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1888. évi jan. hó 12. napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Hánrich, kir. tszéki bíró.**

Tanulól

alólirott rimaszombati ezukrászdájában egy 13—14 éves, jó erkölcsű, becsületes iju azonnal felfogadtatik. A feltételek megduhdhatók ugyanott.

Ez alkalommal van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a valódi

J. Prunier & Comp.-féle

COGNAC

egyedül csak nálam kapható. — A cognac valódiságát igazoló iratok betekintés végett bárkinek felmutattatnak.

Miskolczy István,

2-3

műezukrász.

Hirdetmény.

76. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak **Madarász Péter, Julianna és István** végrehajtást szenvedő elleni 34 frt 90 kr. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Lénártfala község határában fekvő a lénártfali 101. sztk. A. I. 1—11. sorszám a urbéri telekből és 70/a. 70/b. sz. házból Madarász Péter, Julianna és Istvánt illető egy-egy részére az árverést 477 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor Lénártfala községben a község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 $\frac{1}{2}$ %-át vagyis 47 forint, 70 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1888. január hó 8-ik napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hánrich, kir. tszéki bíró.

Üzletnyitás.

Alólirott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel miszerint **Weisz Sámuel**-ának a főtérén levő

üveg- és porcellán-üzletét

tömegesen átvettem, s azt a temető-utczai 8. szám alatti **Süteő örökösök-féle ház** bolhelyiségébe helyeztem át.

Az átvétel következtében, mely reám nézve igen jól sikerült, és mivel a régiebb árukat — újak beszerzése végett — eladni ohajtom, azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint mindenféle **üveg- és porcellán-műek:** u. m. edények, poharak, palaezok, tükrök, lámpák stb. a **gyári áron alól 20% olcsóbban árusíttatnak el;** s hogy a n. é. közönség állításom igazságáról meggyőződjek: a mai naptól egy db finom tányér — melynek ára eddig 18—20 kr. volt, — 14—16 kr. a lámpaüvegek pedig 3 krjával számíttatnak. — Ugyanezen fióküzletemben mindenféle **vas- és pléh zománczozott edény és konyhaberendezések** is kaphatók lesznek.

Nem mulasztatom el ez alkalommal a n. é. közönség figyelmét a **főtérén levő jól berendezett vaskereskedésemre** is felhívni és azt szives pártfogásába ajánlani.

Rimaszombat, 1888. ápril hó 20.

tisztelettel

3-3 **BRAUN ZSIGMOND.**

Hirdetmény.

155. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak **ifj. Lenkey Imre** végrehajtást szenvedő elleni 132 frt adókövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő az imolai 13. sztkönyvben foglalt ifj. Lenkey Imre nemesi birtokára az árverést 1449 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor Imola községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 $\frac{1}{2}$ %-át vagyis 144 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1888. évi jan. hó 12. napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Hánrich, kir. tszéki bíró.**